VŠB TECHNICKÁ |||| UNIVERZITA OSTRAVA VSB TECHNICAL
UNIVERSITY
OF OSTRAVA

www.vsb.cz

Komprese stromových struktur Semestrální projekt

Marek Beran

VŠB – Technická univerzita Ostrava marek.beran.st@vsb.cz

27. května 2025

VŠB TECHNICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA ELEKTROTECHNIKY
OSTRAVA A INFORMATIKY

- 1 Úvod
- Převod textu do stromové struktury
- 3 Algoritmy
- 4 Testování
- 5 Literatura

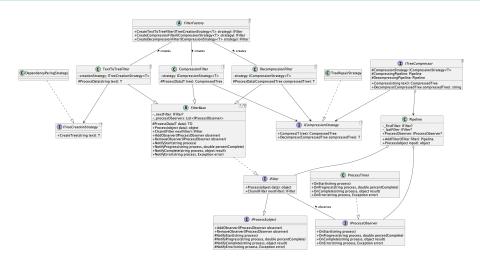
Cíl práce

- Hlavní cíl: Ověřit, zda je možné efektivně komprimovat přirozený jazyk pomocí převodu textu do stromové struktury a následné komprese stromu
- Vytvořit Proof of Concept této myšlenky a demonstrovat tento přístup na reálných datech

46

Implementace knihovny

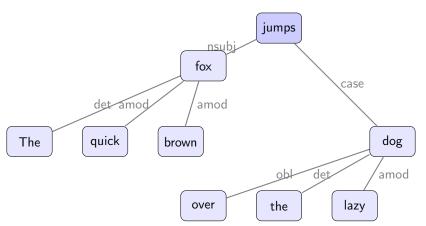

Obrázek: Třídní diagram části implementace zaměření na řetězení filtrů

Převod textu do stromové struktury

- Dependency parsing závislosti mezi slovy ve větě.
- Využití knihovny UDPipe pro syntaktickou analýzu textu

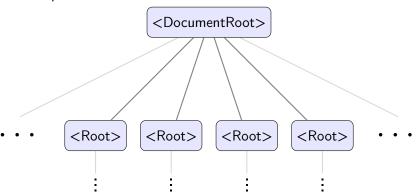
"The quick brown fox jumps over the lazy dog."

Umělé rozšíření stromu

- Rozšíření stromu pro podporu více vět bez nutnosti práce s lesem
- Pro zajištění dostatečné velikosti syntaktického stromu pro testování a kompresi

- Zaměření na gramatickou kompresi stromových struktur
- Nejprve testování exaktních metod: generování hashů pro celou množinu podstromů a hledání opakujících se vzorů
- Komprese pomocí linearizace: převod stromu na posloupnost uzlů a následná aplikace kompresních algoritmů pro řetězce (odzkoušení RePair)
- Optimalizace linearizovaného RePair: rozšíření hledání z dvojic (pair) na obecné n-tice pro lepší kompresi opakujících se struktur souvisejících se stromem
- Komprese přímo na stromu (bez linearizace): návrh algoritmu inspirovaného RePair, který pracuje přímo se stromovou strukturou
- Porovnání a optimalizace obou přístupů

Algorithm 1 Algoritmus pro kompresi bez linearizace

Require: Závislostní strom T

- 1: Inicializuj čítač pravidel a slovník digramů
- 2: Projdi strom a vytvoř index všech digramů (rodič, dítě, pozice)
- 3: **while** existuje digram D s četností ≥ 2 **do**
- 4: Najdi digram D s nejvyšší četností
- 5: Vytvoř nový neterminál N_i a pravidlo $N_i o D$
- 6: Nahraď všechny výskyty digramu D neterminálem N_i
- 7: Aktualizuj index digramů
- 8: Pokud komprese není efektivní, ukonči
- 9: end while
- 10: Odstraň nepoužitá pravidla
- 11: return Komprimovaný strom T a pravidla gramatiky

Optimalizační strategie:

- Po každé iteraci vyhodnotit metriku efektivity nahrazení (např. změna velikosti, kompresní zisk).
- Ukončit, pokud zisk klesne pod zvolený práh, nebo pokud by další iterace vedla k nárůstu velikosti
- Odstranit přebytečná pravidla, která vedou od neterminálu k dalšímu neterminálu (využít tranzitivní uzávěr)

46

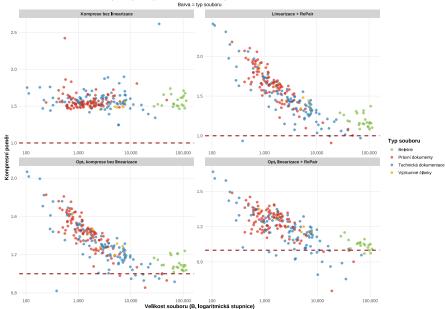
Testovací data

- 4 různé typy textu
- Celkový počet souborů: 242
- Celkový objem 10 MB
- Všechny texty jsou v angličtině

Typ textu	Počet souborů	Rozsah velikostí
Beletrie	23	28 – 120 KB
Právní dokumenty	103	1 KB – 800 KB
Technická dokumentace	96	<1 KB – 100 KB
Vědecké články	20	1 KB – 100 KB

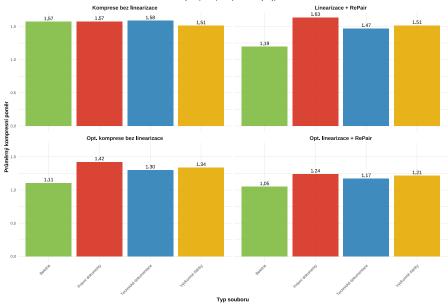
Tabulka: Typy textu a jejich velikosti

Kompresní poměr podle velikosti souboru pro každou metodu zvlášť

Srovnání kompresních poměrů stromových algoritmů

Průměrný kompresní poměr podle metody a typu souboru

Literatura I

- Katja Filippova a Michael Strube. "Dependency tree based sentence compression". In: *Proceedings of the Fifth International Natural Language Generation Conference.* 2008, s. 25–32.
- Daniel Jurafsky a James H Martin. "Speech and Language Processing: An introduction to Natural Language Processing". In: Computational Linguistics, and Speech Recognition with Language Models. Third Edition draft (2024).
- Sandra Kübler, Ryan McDonald a Joakim Nivre. "Dependency parsing". In: *Dependency parsing*. Springer, 2009, s. 11–20.
- Colt McAnlis a Aleks Haecky. *Understanding compression. data compression for modern developers.* 1st Edition. Sebastopol, CA: O'Reilly, 2016. ISBN: 978-1-491-96153-7.

Literatura II

F. Oquendo, J. Leite a T. Batista. "Pipe-filter architectural style".

In: Undergraduate Topics in Computer Science (2016), s. 171–177.

DOI: 10.1007/978-3-319-44339-3_13.

Děkuji za pozornost

Marek Beran

VŠB – Technická univerzita Ostrava marek.beran.st@vsb.cz

27. května 2025

VŠB TECHNICKÁ FAKULTA
UNIVERZITA ELEKTROTECHNIKY
OSTRAVA A INFORMATIKY